

Lausunto

25.03.2022

Asia: VN/3049/2021

Begäran om utlåtande om utredningen om inrättandet av ett lärarregister och om insamlingen av uppgifter om lärare

Lausunnonantajan lausunto opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä

1) Lärarregistrets fördelar och ändamål: Vi ber er kommentera lärarregistrets fördelar och användningsändamål i utredningen. Har registrets fördelar och användningsändamål beskrivits väl i utredningsrapporten med beaktande av olika aktörers behov och synpunkter? (se hela kapitel 6 och delvis kapitel 7)

Finlands Svenska Lärarförbund rf. ser samma fördelar med ett lärarregister som framkommit i utredningen. Med en täckande, detaljerad och uppdaterad bild över lärarsituationen i Finland kan man främja jämlikheten i utbildningen, rikta stödåtgärder till de områden som är i behov av stöd och anpassa mängden studieplatser enligt behov. FSL anser att ett lärarregister stöder både arbetsgivare, lärarutbildare och lärare. Arbetsgivarna kan genom registret, om det öppnas för det ändamålet söka för lediga läraruppgifter behöriga lärare. Lärarregistret skulle också möjliggöra kontrollen av behörighet både då det gäller examen avlagda i Finland men, också uppgifter om examen avlagda utomlands borde ingå och då även uppgifter om de av utbildningsstyrelsen utfärdade motsvarighetsintygen. För lärarutbildarnas del skulle ett lärarregister också ge en aktuell bild av hur lärarsituationen ser ut i landet och lärarutbildarna kunde anpassa mängden utbildningsplatser därefter. För lärarnas del finns fördelar i att ha alla uppgifter om utbildning, fortbildning och behörigheter samlade på ett ställe. En uppdaterad och täckande bild av utbildning och behörighet underlättar vid rekrytering och jobbsökande. Om även all fortbildning, inte endast de som ger studiepoäng, omfattas av lärarregistret finns möjlighet för lärarna att hävda sin rätt till fortbildning. Med tanke på ett livslångt lärande skulle det vara viktigt att all fortbildning kunde omfattas av registret

2) Utmaningar i samband med lärarregistret: Vänligen kommentera de utmaningar i fråga om lärarregistret som lyfts fram i utredningen. Har utmaningarna i samband med lärarregistret och inrättandet av det beaktats väl i utredningen? (se delvis kapitel 6, 8 och 9)

En utmaning i att grund ett lärarregister är givetvis kostnaderna för utvecklandet och upprätthållandet av registret. FSL anser att fördelarna med ett täckande, uppdaterat register både

uppväger kostnaderna och på längre sikt också kommer att medföra att finansiering kan riktas dit där det gör mest nytta och att det då ur ett nationellt perspektiv kommer att vara positivt. Fördelarna med ett register överväger utmaningarna. Med ett uppdaterat, täckande register över lärare kan mängden utbildningsplatser anpassas efter behov, möjligheten till jämlik utbildning från småbarnspedagogik till tredje stadiet stärkas, bedömningen av tilläggsresurser till utbildning, forskning och fostran riktas bättre och med större effekt.

FSL anser det vara av störst vikt att lärarna kan granska uppgifterna i registret, uppdatera uppgifterna och korrigera eventuella felaktiga uppgifter.

3) Lärarregistrets målgrupper och stegvisa inrättande: Vi ber er kommentera lärarregistrets målgrupper och stegvisa inrättande i rapporten. Om ett lärarregister inrättas, vilka målgrupper borde registret omfatta och vilka utbildningsnivåer borde det gälla? Varför? Är det ändamålsenligt att inrättandet av lärarregistret sker stegvis enligt vad som presenteras i utredningen? (se kapitel 7)

FSL understöder utredarnas förslag om ordningsföljd, omfattning och att uppgifter om lärare kan föras in etappvis i registret. FSL anser det vara av vikt att den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen skulle tas med som de första.

4) Lärarregistrets innehåll: Vänligen kommentera det innehåll i lärarregistret som föreslås i utredningen. Vilka uppgifter bör registret omfatta? (se kapitel 7.3)

FSL stöder utredningens förslag på innehållet i lärarregistret. FSL ser det också som viktigt vilket också framkommer i utredningen att även fortbildningar, utbildningar som inte ger studiepoäng kan finnas med i registret. En logisk placering av denna information skulle så som det också i utredningen föreslås vara lärarregistret.

5) Rätt att få information och dataskyddsfrågor i anslutning till lärarregistret: Vi ber er kommentera rätten att få information och de olika dataskyddsfrågorna i anslutning till lärarregistret. Borde tillgången till information i lärarregistret organiseras på något annat sätt än vad som föreslås i utredningen? (se särskilt kapitel 9.5, delvis också resten av kapitel 9)

-

6) Kostnaderna för lärarregistret: Vänligen kommentera kostnaderna för inrättandet och upprätthållandet av registret. Har kostnaderna för lärarregistret beskrivits väl i utredningen? Vilka kostnader som inte omfattas av utredningen kan uppstå till följd av inrättandet av lärarregistret och dess upprätthållande? (se främst kapitel 8.1)

Kostnaderna för inrättandet av och upprätthållandet av registret verkar realistiska. De ekonomiska fördelar som kan erhållas genom uppgifter ur registret är svårare att bedöma. En kostnadsminskning som även tas fram i utredningen är den rapport om lärarsituationen som görs vart tredje år och som kunde avstås från då ett lärarregister införs. Övriga positiva ekonomiska konsekvenser är möjligheten att rikta finansiering till att garantera en jämlik utbildning utgående från insamlad uppdaterad information om lärarsituationen på olika områden i Finland. Antalet studieplatser vid

lärarutbildningarna kan anpassas efter behov. Prognostiseringen av behovet blir också tillförlitligare då utgångsläget kan bygga på exaktare antal yrkesverksamma lärare och personer med lärarutbildning.

7) Alternativ till registerbaserad datainsamling: Vi ber er kommentera alternativen till registerbaserad datainsamling. Beaktar utredningen i tillräckligt omfattning andra alternativa sätt att samla in information? Finns det något fungerande alternativ till det lärarregister som presenteras i utredningen som kunde producera behövlig information om lärarna? Hur bör den nuvarande insamlingen av läraruppgifter, som genomförs vart tredje år, utvecklas så att den motsvarar nuvarande och kommande informationsbehov? (se främst kapitel 8.3, även kapitel 3.4)

FSL ser inga andra lämpliga alternativ till registerbaserad datainsamling. Ett lärarregister skulle ge tillförlitlig information om antalet lärare och personer med lärarutbildning i Finland.

8) Övriga eventuella kommentarer om lärarregisterutredningen

FSL anser att efter att beslut om lärarregister fattats kunde en utredning om en legitimering av lärare initieras. För att garantera en jämlik utbildning, jämlik bedömning och som ett sätt att garantera tillgången på behöriga lärare kunde en legitimering av lärare utredas. Med tanke på elevernas och studerandenas rättskydd kunde det vara befogat att utreda huruvida bedömningen vid stadiövergångar t.ex. mellan årskurs 6 och 7 och vid avslutad grundläggande utbildning vid årskurs 9 endast kunde utföras av legitimerade lärare. Likaså kunde behovet av legitimering av lärare inom andra stadiets utbildning utredas. I utredningen kunde man ta fasta vid erfarenheter från Sverige där en legitimering av lärare redan införts.

9) Understöder ni inrättandet av det lärarregister som beskrivs i utredningen?

-

Wikström Jan-Mikael
Finlands svenska lärarförbund FSL